

شماره ابلاغیه : ۸۷۴۲/

تاریخ ابلاغیه : ۱۳۹۱/۰۱/۲۲

تاریخ تصویب : ۱۳۹۰/۰۵/۳۰ ت ۴۵۰۶۷هـ

آیین نامه بررسی سوانح و حوادث هوایی (غیرنظامی)

۲۲/۰۱/۱۳۹۱

شماره ۸۷۴۲/ت ۴۵۰۶۷هـ

آیین نامه بررسی سوانح و حوادث هوایی (غیرنظامی)

وزارت راه و شهرسازی

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۳۰/۵/۱۳۹۰ بنا به پیشنهاد شماره ۵۷۵۰۲/۱۱ مورخ ۳/۵/۱۳۸۹ وزارت راه و شهرسازی و به استناد ماده (۲۲) قانون هواپیمایی کشوری - مصوب ۱۳۲۸- آیین نامه بررسی سوانح و حوادث هوایی (غیرنظامی) را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه بررسی سوانح و حوادث هوایی (غیرنظامی)

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - سازمان: سازمان هواپیمایی کشوری.

ب - وسیله پرنده: وسیله ای است که بتواند در نتیجه عکس العمل هوا به جز عکس العمل هوا در برابر سطح زمین، خود را در هوا نگاهدارد.

پ - سانحه: برای وسایل پرنده با سرنشین رویداد ناشی از عملیات وسایل پرنده در فاصله زمانی ورود اولین فرد به وسیله پرنده به منظور پرواز تا پیاده شدن آخرین فرد از آن و برای وسایل پرنده بدون سرنشین در فاصله زمانی که وسیله پرنده آماده حرکت به قصد پرواز باشد تا زمانی که وسیله پرنده (در انتهای پرواز) متوقف می شود و سیستم پیش رانش اصلی خاموش می گردد، مشروط به وقوع یک یا چند مورد از موارد زیر:

۱- فردی در هنگام حضور در وسیله پرنده یا در بیرون از آن در اثر برخورد مستقیم به هر قسمت از وسیله پرنده از جمله اجزای جداشده از آن و یا در اثر قرارگرفتن در معرض مستقیم گاز خروجی موتور جت وسیله پرنده دچار آسیب منتهی به مرگ شده یا متحمل آسیب جدی بدنی شود.
تبصره ۱- در صورتی که آسیب منتهی به مرگ یا آسیب جدی بدنی ناشی از علل طبیعی (مانند سکته قلبی)، خودکشی، کشته شدن فرد توسط فرد دیگری و یا صدماتی که به مسافران غیرمجازی که خارج از منطقه ای که بطور معمول مسافران و خدمه پرواز در آن جای می گیرند پنهان شده است، باشد از شمول تعریف سانحه مستثنی می باشد.

تبصره ۲- آسیب منتهی به مرگ آسیبی است که در آن فرد آسیب دیده در فاصله زمانی (۳۰) روز پس از سانحه فوت نماید.

۲- وسیله پرنده متحمل صدمه شود یا دچار خرابی سازه ای گردد به گونه ای که بر استحکام سازه، کارایی و یا خصوصیات پروازی وسیله پرنده تأثیر گذاشته و به طور معمول نیاز به انجام تعمیرات عمده (ضمیمه «۱۳» (major repair)) و یا تعویض قطعات متأثر از رویداد بر روی وسیله

پرنده داشته باشد.

تبصره - در صورتی که خرابی و صدمه محدود به موتور، پوشش موتور و یا متعلقات آن باشد و یا صدمه محدود به ملخ ها، نوک بالها، آنتن ها، لاستیکها، ترمزها، سطوح پوششی موثر در کاهش نیروی پسا، فرورفتگی و یا سوراخ جزئی در پوسته وسیله پرنده باشد از شمول تعریف سانحه مستثنی می باشد.

۳- وسیله پرنده ناپدید گردد و یا به طور کامل غیرقابل دسترسی گردد.

تبصره - زمانی وسیله پرنده ناپدید شده محسوب می شود که عملیات جستجو خاتمه پیدا کرده اما هنوز لاشه وسیله پرنده پیدا نشده است. ت - حادثه: وقوع هر نوع رویدادی به غیر از سانحه در رابطه با عملیات وسایل پرنده که در ایمنی عملیات پرواز اثر داشته و یا بتواند اثر داشته باشد.

ث - حادثه شدید: حادثه ای که وضعیت آن بیانگر یک سانحه قریب الوقوع می باشد.

تبصره ۱- تشخیص سانحه با حادثه شدید صرفاً با توجه به نتیجه آنها توسط سازمان مشخص می شود.

تبصره ۲- نمونه های حادثه شدید در ضمیمه (۱۳) پیمان ذکر گردیده است.

ج - بررسی سانحه یا حادثه: فرآیندی که به منظور پیشگیری از وقوع سوانح و حوادث انجام می گیرد و شامل جمع آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات بدست آمده، نتیجه گیری و تعیین علل سانحه و حادثه و در صورت لزوم ارایه توصیه های ایمنی می شود.

چ - نماینده رسمی ذیصلاح: شخصی که از سوی یک کشور تعیین می شود تا در فرآیند بررسی سانحه که توسط کشور محل واقعه انجام می شود شرکت نماید. این شخص بر اساس صلاحیتهای لازم از سوی مرجع ذیصلاح بررسی سوانح انتخاب می شود.

ح - مشاور: شخصی که از سوی یک کشور تعیین می شود تا به منظور کمک و همفکری در معیت نماینده رسمی ذیصلاح در فرآیند بررسی سانحه شرکت نماید. این شخص بر اساس صلاحیتهای لازم از سوی مرجع ذیصلاح بررسی سوانح انتخاب می شود.

خ - دستگاه ثبت و ضبط پروازی: هر نوع وسیله ثبت و یا ضبط کننده که به منظور تکمیل بررسی سوانح و حوادث در وسیله پرنده نصب می شود.

د - مسئول بررسی: شخص یا کمیته ای با انتخاب سازمان که مسئولیت سازماندهی، هدایت و کنترل بررسی سانحه یا حادثه به عهده او گذارده می شود.

ذ - حداکثر جرم: حداکثر جرم گواهی شده برخواست وسیله پرنده.

ر- بهره بردار: شخص حقیقی یا حقوقی که با واسطه یا بی واسطه امور مربوط به عملیات پرواز وسیله پرنده را به عهده دارد.

ز- گزارش مقدماتی: گزارشی که توسط مسئول بررسی به منظور ابلاغ و انتشار فوری اطلاعات بدست آمده در مراحل اولیه بررسی سانحه تهیه می شود.

ژ- گزارش تکمیلی: گزارشی که براساس الزامات فصل هفتم ضمیمه (۱۳) پیمان شیکاگو و مطابق با الگوی ایکائو، توسط سازمان تهیه و به ایکائو ارسال می شود.

س - گزارش نهایی: گزارشی که پس از اتمام مراحل بررسی سانحه توسط سازمان براساس استانداردهای فصل (۶) ضمیمه (۱۳) پیمان شیکاگو تهیه می شود.

ش - توصیه ایمنی: پیشنهادی که از طرف مقام ذیصلاح کشور عهده دار بررسی سوانح و براساس اطلاعات بدست آمده از بررسی های انجام شده، به منظور پیشگیری از بروز سوانح و حوادث ارایه می گردد.

ص - آسیب جدی بدنی: جراحتهای که به شخصی بر اثر سانحه وارد شده و موجب وقوع یک یا چند مورد از موارد زیر می گردد:

۱- بستری شدن شخص به مدت بیش از چهل و هشت ساعت در فاصله زمانی هفت روز اول بعد از ورود جراحته.

۲- شکستگی استخوان (به جز شکستگی انگشتان دست و پا و یا استخوان بینی).

۳- خونریزی شدید، آسیب به عصب، عضله و یا زردپی.

۴- آسیب دیدن اعضای داخلی بدن.

۵ - سوختگی بدن از نوع دو و سه و یا هر نوع سوختگی بیش از پنج درصد.

۶ - ورود صدمات ناشی از آلوده شدن به مواد عفونی و تشعشعات رادیواکتیو.

ض - کشورطراح: کشوری که دارای صلاحیت قانونی نسبت به سازمان مسئول طراحی نوع وسیله پرنده می باشد.

ط - کشور سازنده: کشوری که دارای صلاحیت قانونی نسبت به سازمان مسئول مونتاژ نهایی وسیله پرنده می باشد.

ظ - کشور محل واقعه: کشوری که در قلمرو تحت حاکمیت آن سانحه و یا حادثه به وقوع می پیوندد.

ع - کشور بهره بردار: کشوری که محل اصلی فعالیت تجاری بهره بردار در آن واقع شده و یا اگر چنین محلی وجود ندارد، محل سکونت دائمی

بهره بردار در آن واقع شده باشد.

غ - کشور محل ثبت: کشوری که وسیله پرنده در آنجا به ثبت رسیده باشد.

ف - برنامه جامع ایمنی هوانوردی کشوری: مجموعه ضوابط و فعالیت هایی که به منظور ارتقای ایمنی هوانوردی کشور توسط سازمان تهیه،

ابلاغ و اجراء خواهد شد.

ماده ۲- هدف از بررسی سوانح و حوادث هوایی صرفاً پیشگیری از وقوع سوانح و حوادث مشابه می باشد و منظور از این اقدامات سرزنش و یا

مقصر شناختن اشخاص نیست.

ماده ۳- سازمان، مرجع بررسی سوانح و حوادث هوایی غیرنظامی در قلمرو جمهوری اسلامی ایران می باشد و همکاری دستگاه های ذیربط در

حین بررسی سوانح و حوادث توسط سازمان الزامی است.

ماده ۴- سازمان موظف است چنانچه وسیله پرنده ای در داخل قلمرو کشور جمهوری اسلامی ایران دچار سانحه یا حادثه شدید گردد، در حداقل

زمان ممکن و از طریق سریع ترین وسیله ارتباطی در دسترس، خبر وقوع سانحه یا حادثه را در قالب اطلاعیه (notification) به کشورهای محل

ثبت، بهره بردار، طراح و سازنده وسیله پرنده و در صورتی که حداکثر جرم وسیله پرنده بیش از (۲۲۵۰) کیلوگرم باشد به ایکائو نیز اعلام نماید.

ماده ۵ - اطلاعیه موضوع ماده (۴) این آیین نامه باید حاوی موارد زیر بوده و به زبان انگلیسی تهیه و ارسال گردد:

الف - تعیین نوع رویداد براساس فرم مربوط.

ب - کارخانه سازنده، مدل، تابعیت، علامت ثبت و تابعیت و شماره سریال ساخت وسیله پرنده.

پ - نام مالک، بهره بردار، نام کشور اجاره کننده وسیله پرنده.

ت - نام سرخلبان و تابعیت خدمه پروازی و مسافران.

ث - تاریخ و زمان وقوع سانحه و یا حادثه شدید.

ج - آخرین مبدأ و مقصد پرواز وسیله پرنده.

چ - موقعیت جغرافیایی محل سانحه یا حادثه شدید با ذکر مشخصات طول و عرض جغرافیایی.

ح - تعداد خدمه و مسافر، تعداد کشته شدگان و آسیب دیدگان داخل وسیله پرنده و همچنین سایر اشخاص کشته شده یا آسیب دیده خارج از

وسیله پرنده.

خ - شرح سانحه یا حادثه شدید و میزان صدمات وارده به وسیله پرنده.

د - تعیین اینکه تا چه مرحله ای سانحه یا حادثه توسط ایران بررسی و یا به کشور دیگر واگذار شود.

ذ - مشخصات مقام اصلی تعیین کننده مسئول بررسی و نحوه برقراری ارتباط با مشارالیه و مسئول بررسی در هر زمان.

ر- مشخصات و خصوصیات فیزیکی محل سانحه و یا حادثه مانند مشکلات دسترسی به محل سانحه و یا الزامات مورد نیاز برای دسترسی به

محل وقوع رویداد.

ز - اطلاعات مربوط به وجود و توصیف کالاهای خطرناک داخل وسیله پرنده.

ماده ۶- در صورتی که حادثه ای شدید برای یک وسیله پرنده ایرانی و یا وسیله پرنده ای که بهره بردار آن ایرانی است در قلمرو کشور دیگری اتفاق بیفتد و کشور محل واقعه متوجه نشود، سازمان موظف است به کشورهای طراح، سازنده و محل واقعه و در مواردی که وسیله پرنده ثبت کشور دیگری است به کشور محل ثبت، وقوع حادثه شدید را اطلاع دهد.

ماده ۷- در صورتی که سانحه برای وسیله پرنده ای که ایران به عنوان کشور محل ثبت، بهره بردار، طراح یا سازنده آن می باشد، در خارج از قلمرو کشور ایران رخ دهد، سازمان باید نماینده رسمی ذیصلاح و مشاور یا مشاوران را جهت شرکت در مراحل بررسی سانحه به کشور محل واقعه معرفی و اعزام نماید.

تبصره - سازمان درخصوص حوادث نیز می تواند نماینده رسمی ذیصلاح و مشاور یا مشاوران معرفی و اعزام نماید.

ماده ۸- مراحل بررسی سانحه یا حادثه به ترتیب جمع آوری، نگهداری و تجزیه و تحلیل اطلاعات در دسترس، تعیین علت یا علل وقوع سانحه یا حادثه در صورت امکان، صدور توصیه های ایمنی در صورت نیاز و تکمیل گزارش نهایی می باشد.

ماده ۹- بررسی سوانح و حوادث هوایی توسط مجموعه ای متشکل از کارشناسان و متخصصان مربوط در (۱۱) گروه با عناوین زیر با نظارت و مدیریت مسئول بررسی انجام می پذیرد:

الف - گروه عملیات پرواز

ب - گروه هواشناسی

پ - گروه مراقبت پرواز

ت - گروه شاهدان عینی

ث - گروه دستگاه های ثبت و ضبط پروازی

ج - گروه سازه

چ - گروه موتور

ح - گروه سیستم های وسیله پرنده

خ - گروه اسناد و مدارک وسیله پرنده

د - گروه عوامل انسانی

ذ - گروه تجسس و نجات و آتش نشانی

تبصره - تعداد گروه ها و اعضای آن با توجه به چگونگی و وسعت و نوع رویداد توسط مسئول بررسی تعیین می گردد.

ماده ۱۰- به منظور حصول اطمینان از انجام بدون تأخیر، دقیق و کامل آزمایشات توسط اعضای مجاز کارگروه بررسی سانحه موضوع ماده (۹) این آیین نامه باید مسئول بررسی و یا به تشخیص وی سایر اعضای کارگروه بررسی با اختیار تام به صحنه سانحه، لاشه وسیله پرنده و تمام بقایای مربوط از قبیل اطلاعات ثبت و ضبط شده پروازی و تمام اطلاعات و مکالمات ضبط شده مراقبت پرواز و کلیه مستندات مربوط دسترسی و بر آنها کنترل داشته باشد.

تبصره ۱- سازمان می تواند بنا به تشخیص خود در موارد مقتضی اطلاعات مربوط به سانحه را منتشر نماید.

تبصره ۲- کارگروه بررسی سانحه موضوع ماده (۹) این آیین نامه می تواند بدون هیچ محدودیتی با رعایت قوانین و مقررات مربوط اظهارات شهود را اخذ و حسب مورد بهره برداری نماید.

ماده ۱۱- با شروع فرآیند بررسی سانحه یا حادثه، مسئول بررسی باید با اختیار تام اعضای گروه های موضوع ماده (۹) این آیین نامه را انتخاب نموده و بدون هیچ محدودیتی ضمن رعایت قوانین و مقررات مربوط با جمع آوری اطلاعات و مدارک مربوط و در صورت لزوم ارسال قطعات به آزمایشگاه ها و مؤسسات معتبر داخلی و یا خارجی و تجزیه و تحلیل اطلاعات بدست آمده از دستگاه های ثبت و ضبط پروازی و سایر مستندات مربوط، علل و عوامل وقوع سانحه را تعیین و در صورت لزوم ضمن ارائه توصیه های ایمنی، گزارش های مربوط را تهیه و از طریق رییس سازمان به مبادی ذیربط ارسال نماید.

ماده ۱۲- برای بازخوانی اطلاعات دستگاه های ثبت و ضبط پروازی با تشخیص سازمان می توان از امکانات و تجهیزات سایر کشورها استفاده نمود.

ماده ۱۳- در صورتی که سانحه منجر به فوت شود باید اقدامات پزشکی لازم توسط مرجع پزشکی ذیصلاح کشور معمول و گزارش مربوط ضمیمه پرونده سانحه شود.

ماده ۱۴- در صورت طرح دعاوی مربوط به سانحه و یا حادثه هوایی، سازمان باید به عنوان مرجع بررسی، ضمن همکاری با مقامات قضایی ذیربط، زمینه دسترسی مرجع قضایی را به اطلاعات مربوط فراهم نماید.

تبصره - اجرای مفاد این ماده نباید خللی در روند بررسی سانحه یا حادثه توسط سازمان ایجاد نماید.

ماده ۱۵- در هر مرحله از عملیات بررسی سانحه یا حادثه، سازمان باید توصیه های ایمنی لازم را به مقامات مربوط در داخل و خارج کشور صادر نماید.

ماده ۱۶- در صورتی که توصیه های ایمنی از سایر کشورها به ایران ارسال شود سازمان ضمن بررسی موضوع و انجام اقدامات لازم نتیجه را به کشورهای مربوط اعلام می نماید.

ماده ۱۷- کلیه واحدهای مطلع از وقوع سوانح و حوادث از قبیل مراقبت پرواز، ایمنی زمینی فرودگاه، شرکت های هواپیمایی و فرودگاهی ذیربط، بخش عملیات پروازی و هماهنگی پرواز، شرکتهای خدمات فرودگاهی، مراکز آموزش هوانوردی و مراکز تولید، تعمیر و نگهداری وسایل پرنده باید مطابق دستورالعمل مصوب سازمان خبر وقوع سانحه یا حادثه را بلافاصله به سازمان اطلاع دهند.

ماده ۱۸- در صورت بروز سانحه یا حادثه یا درخواست سازمان، بالاترین مقام فرودگاه مربوط، شرکت فرودگاه های کشور و کلیه شرکت های ارایه دهنده خدمات ناوبری هوایی موظفند رأساً به طور جداگانه ظرف (۲۴) ساعت تمامی مدارک و شواهد از قبیل متن پیاده شده نوار مکالمات به همراه یک نسخه از نوار مکالمات، گزارش کارشناسی موضوع، گزارش مسئولین عملیاتی و فرودگاهی و سایر موارد و مستندات مورد درخواست سازمان را به طور مستقیم به سازمان ارسال نمایند.

ماده ۱۹- حراست از صحنه سانحه به منظور جلوگیری از جابجایی، آسیب دیدن، دستکاری، از بین رفتن و مفقود شدن قطعات و لاشه وسیله پرنده و اشیای به جای مانده با هماهنگی سازمان به عهده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران می باشد.

ماده ۲۰- مراقبت، ثبت و صورت برداری از اسناد و مدارک و شواهد سانحه از جمله دستگاه های ثبت و ضبط پروازی توسط مسئول بررسی انجام می شود.

تبصره ۱- در مواقعی که قطعات یا لاشه وسیله پرنده ای سد معبر و امدادسانی را مختل نماید جابجایی قطعات با اطلاع و هماهنگی سازمان مجاز خواهد بود.

تبصره ۲- در موارد زیر با هماهنگی مسئول بررسی، جابجا کردن قطعات و بقایای وسیله پرنده به شرط آنکه محل اولیه با رنگ یا ماده رنگی یا عکسبرداری مشخص گردد، مجاز خواهد بود:

الف - جمع آوری محمولات پستی و اثاثیه و لوازم شخصی سرنشینان.

ب - برداشت و نگهداری دستگاه های ثبت و ضبط پروازی و اسناد موجود در وسیله پرنده.

ماده ۲۱- در صورتی که سانحه ای در داخل قلمرو کشور رخ دهد، هریک از کشورهای محل ثبت، بهره بردار، طراح و سازنده وسیله پرنده می توانند تقاضای خود را مبنی بر اعزام نماینده رسمی ذیصلاح و مشاور یا مشاوران منتخب جهت شرکت در مراحل بررسی کتباً و رسماً به سازمان اعلام نمایند. سایر کشورها نیز بنا به تقاضای سازمان باید نمایندگان خود را اعزام نمایند.

ماده ۲۲- سازمان پس از دریافت تقاضای رسمی کشورهای محل ثبت، بهره بردار، طراح و سازنده وسیله پرنده تسهیلات اداری مربوط را جهت حضور نمایندگان معرفی شده فراهم می آورد.

ماده ۲۳- نمایندگان رسمی معرفی شده کشورهای محل ثبت، بهره بردار، طراح و سازنده وسیله پرنده و نمایندگان سایر کشورهایی که بنا به تقاضای سازمان اعزام می شوند، باید تحت نظر مسئول بررسی در مراحل مختلف عملیات بررسی سانحه به شرح زیر شرکت نمایند:

الف - بازدید محل وقوع سانحه.

ب - انجام آزمایش های لازم از لاشه وسیله پرنده.

پ - دسترسی به اطلاعات بدست آمده از اظهارات شاهدان عینی و ارایه پیشنهادات مربوط به سانحه.

ت - دسترسی کامل به مدارک مربوط در اسرع وقت.

ث - گرفتن تصویر از مدارک فنی مربوط به سانحه.

ج - شرکت در بازخوانی اطلاعات ثبت و ضبط شده.

چ - شرکت در بررسی های جانبی مربوط به آزمایش قطعات، سابقه فنی، تست و شبیه سازی.

ح - شرکت در جلسات بررسی سانحه و کنکاش در رابطه با تجزیه و تحلیل ها، یافته ها، علل و توصیه های ایمنی.

خ - ارایه نقطه نظرات مختلف در بررسی سانحه.

تبصره - نحوه مشارکت نمایندگان کشورها تابع مقررات و ضوابط کشور ایران می باشد.

ماده ۲۴- سازمان پس از دریافت تقاضای رسمی کشورهایی که اتباع آنها در سانحه کشته و یا متحمل آسیب جدی بدنی می شوند و تقاضای

اعزام کارشناسان متخصص برای بررسی موضوع را دارند، تسهیلات اداری مربوط را فراهم می نماید. این کارشناسان می توانند:

الف - از محل وقوع سانحه بازدید نمایند.

ب - به اطلاعات مربوط دسترسی داشته باشند.

پ - در شناسایی قربانیان سانحه شرکت کنند.

ت - در تحقیق از مسافران بازمانده ای که جزء اتباع کشور مربوط می باشند همکاری و مساعدت نمایند.

ث - یک نسخه از گزارش نهایی سانحه را دریافت نمایند.

ماده ۲۵- در صورتی که یکی از اتباع ایرانی در سانحه ای هوایی در یک کشور عضو پیمان شیکاگو کشته یا متحمل آسیب جدی بدنی شده باشد،

سازمان باید کارشناسان مربوط را جهت بررسی موضوع به آن کشور معرفی و تسهیلات اداری مربوط برای اعزام آنها را فراهم نماید. این کارشناسان

باید:

الف - از محل وقوع سانحه بازدید نمایند.

ب - به اطلاعات واقعی دسترسی پیدا کنند.

پ - در شناسایی قربانیان سانحه شرکت نمایند.

ت - در تحقیق از مسافران بازمانده ای که تابعیت ایرانی دارند همکاری و مساعدت نمایند.

ث - یک نسخه از گزارش نهایی سانحه را دریافت نمایند.

ماده ۲۶- سازمان پس از پایان مراحل بررسی سانحه یا حادثه و پس از طی تشریفات مالی و اداری لازم، لاشه وسیله پرنده را تحویل نمایندگان

معتبر ذیربط خواهد داد.

ماده ۲۷- سازمان موظف است گزارش ها و اطلاعات مربوط به سوانح، حوادث، فعالیت ها و وضعیت های مخاطره آمیز و همچنین گزارش های

داوطلبانه (موضوع ماده ۳۲) را مستقلاً مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد و مطابق نتایج آن نسبت به صدور بخشنامه های ایمنی و اتخاذ تدابیر پیشگیرانه

اقدام نماید. اشخاص حقیقی و حقوقی مکلف به رعایت بخشنامه ها و موارد ابلاغ شده توسط سازمان می باشند.

ماده ۲۸- گزارش های نهایی مربوط به سوانح و حوادث و مدارک و اسناد مربوط باید در سازمان نگهداری شده و در صورت لزوم مورد بهره

برداری قرارگیرند. سازمان باید از اطلاعات مربوط به سوانح و حوادث حفاظت کند و از افشای آن برای مقاصد غیر از بررسی سوانح و حوادث

جلوگیری نماید.

تبصره - چنانچه پس از اتمام بررسی سانحه یا حادثه و تنظیم گزارش نهایی، دلایل و مستندات جدیدی بدست آید که در نتیجه گزارش موثر

باشد بنا به تشخیص سازمان مجدداً پرونده سانحه مورد بررسی قرار گرفته و اصلاحات احتمالی در گزارش نهایی به اطلاع مبادی ذیربط خواهد رسید.

ماده ۲۹- سازمان باید گزارش های مربوط را به طور جداگانه تهیه و با رعایت قوانین و مقررات ضمیمه (۱۳) پیمان شیکاگو به کشورهای محل ثبت، بهره بردار، طراح و سازنده وسیله پرنده و سازمان ایکائو ارسال نماید.

تبصره - نحوه تهیه و ارسال گزارش های موضوع این ماده طبق دستورالعملی خواهد بود که توسط سازمان تدوین و به مورد اجرا گذاشته می شود.

ماده ۳۰- در صورت وقوع سانحه در ایران، سازمان در تهیه گزارش نهایی موارد زیر را رعایت نماید:

الف - پیش نویس گزارش نهایی را به طور جداگانه به کشورهای محل ثبت، بهره بردار، طراح و سازنده وسیله پرنده ارسال نماید.

ب - در صورتی که کشورهای محل ثبت، بهره بردار، طراح و سازنده وسیله پرنده نظرات خود در خصوص پیش نویس گزارش نهایی را ظرف (۶۰) روز از ارسال پیش نویس به سازمان ارایه نمایند، سازمان باید ضمن بررسی نظرات یاد شده، آنها را به تشخیص خود به متن نهایی اضافه نموده یا به پیوست گزارش نهایی الصاق نماید.

ماده ۳۱- گزارش نهایی سانحه هوایی طی (۱۲) ماه پس از وقوع سانحه تهیه و به کشورهای محل ثبت، بهره بردار، طراح و سازنده وسیله پرنده و کشورهاییه که اتباعشان در سانحه آسیب دیده اند و کشورهایی که در روند بررسی سانحه حضور داشته اند یا به انجام آن کمک کرده اند ارسال می شود. در صورتی که تهیه گزارش مذکور در طی این مدت امکان پذیر نباشد سازمان باید گزارش موقتی مشتمل بر مراحل انجام گرفته در طی بررسی سانحه و توصیه های ایمنی را در سالگرد سانحه تهیه و ارایه نماید.

تبصره ۱- چنانچه حداکثر جرم وسیله پرنده سانحه دیده بیش از (۵۷۰۰) کیلوگرم باشد باید یک نسخه از گزارش نهایی توسط سازمان به ایکائو ارسال گردد.

تبصره ۲- در صورت تقاضای سازمان های بیمه، شرکت ها و موسسات داخلی و خارجی برای دریافت نسخه ای از گزارش نهایی سانحه، باید تقاضای مربوط به سازمان ارسال تا پس از بررسی های لازم و به تشخیص سازمان اقدام لازم در مورد آنها معمول گردد.

تبصره ۳۲- سازمان باید دارای یک سامانه برای جمع آوری و تجزیه و تحلیل گزارش ها و اطلاعات به شرح زیر باشد:

الف - قابلیت جمع آوری گزارش ها و اطلاعات مربوط به سوانح و حوادث را داشته باشد تا از طریق آن اطلاعات مربوط به نقاط و مراحل پرخاطر جمع آوری شود.

ب - قابلیت جمع آوری گزارش ها و اطلاعات مرتبط با فعالیت ها و وضعیت های مخاطره آمیز مربوط به ایمنی هوانوردی را داشته باشد. کلیه بخش های ذیربط از قبیل شرکت های هواپیمایی، فرودگاه ها، مراکز طراحی و ساخت و تعمیر و نگهداری وسایل پرنده و قطعات آن، شرکت فرودگاه های کشور، شرکت های ارایه دهنده خدمات فرودگاهی، شرکت های ارایه دهنده خدمات ناوبری، بخش های عملیات هوانوردی و فرودگاهی و ایمنی زمینی و مراقبت پرواز، بخشهای نصب و راه اندازی و تعمیر و نگهداری و چک پروازی و بازرسی سامانه های ناوبری هوایی، مراکز آموزشی هوانوردی، بخش های خدمات فرودگاهی و هندلینگ و سوخت رسانی و خدمات زمینی و سایر بخش های مربوط مکلفند گزارش ها و اطلاعات موضوع این ماده را براساس دستورالعمل مصوب سازمان اعلام نمایند.

پ - قابلیت دریافت گزارش های داوطلبانه و بدون نام را داشته باشد تا از طریق آن افراد بتوانند بدون ترس از عواقب، گزارش های مرتبط با ایمنی هوانوردی را برای بررسی به سازمان ارسال نمایند.

ماده ۳۳- سازمان مسئول تهیه و اجرای برنامه جامع ایمنی هوانوردی کشوری می باشد. کلیه بخش های صنعت هوانوردی موضوع این آیین نامه از قبیل شرکت های هواپیمایی، فرودگاه ها، مراکز طراحی و ساخت و تعمیر و نگهداری وسایل پرنده و قطعات آن، شرکت فرودگاه های کشور، شرکت های ارایه دهنده خدمات فرودگاهی، شرکت های ارایه دهنده خدمات ناوبری، بخش های عملیات هوانوردی و فرودگاهی و ایمنی زمینی و مراقبت پرواز، بخش های نصب و راه اندازی و تعمیر و نگهداری و چک پروازی و بازرسی سامانه های ناوبری هوایی، مراکز آموزشی هوانوردی، بخش های خدمات فرودگاهی و هندلینگ و سوخت رسانی و خدمات زمینی و سایر بخش های مربوط مکلفند از این برنامه تبعیت کنند.

ماده ۳۴- سازمان موظف است با استفاده از ظرفیت های قانونی حمایت های لازم را برای حفظ امنیت فردی، حرفه ای، شغلی و اجتماعی گزارش دهنده به عمل آورد.

ماده ۳۵- به منظور پیشگیری از وقوع سوانح آتی، اجرای دستورات ایمنی صادره از سوی سازمان توسط متصدیان حمل و نقل هوایی و

نهادهای ذیربط ضروری است.

معاون اول رییس جمهور - محمدرضا رحیمی

© ۱۳۹۵ حق کپی رایت متعلق به مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی ایران می باشد